Perustuslakivaliokunta

Tiistai 22.11.2022 klo 9.00—11.32

Läsnä
puheenjohtaja Johanna Ojala-Niemelä sd
varapuheenjohtaja Heikki Vestman kok (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17) (3 osittain)
jäsen Outi Alanko-Kahiluoto vihr (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17) (3 osittain)
jäsen Bella Forsgrén vihr (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) (8 osittain)
jäsen Jukka Gustafsson sd (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) (3, 15, 16 osittain)
jäsen Maria Guzenina sd (6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (5, 16 osittain)
jäsen Olli Immonen ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17) (16 osittain)
jäsen Mikko Kinnunen kesk (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17) (3 osittain)
jäsen Anna Kontula vas (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (3, 16 osittain)
jäsen Jukka Mäkynen ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17) (15 osittain)
jäsen Sakari Puisto ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14)
jäsen Ville Valkonen kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14) (9, 15, 16 osittain)
jäsen Tuula Väätäinen sd
varajäsen Wille Rydman wr

Sihteerit
valiokuntaneuvos Johannes Heikkonen
valiokuntaneuvos Mikael Koillinen
valiokuntaneuvos Liisa Vanhala

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 8 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ympäristövahinkorahastosta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 183/2022 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ympäristövahinkorahastosta ja siihen liittyviksi laeiksi A 3

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valmis
5.0

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ilmastolain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 239/2022 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ilmastolain muuttamisesta A 4

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle luonnonsuojelulaiksi ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 76/2022 vp

Valiokunta kävi yleiskeskustelun loppuun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Päätettiin hyväksyä kappaleet 1—5 luonnoksen mukaisena.

Päätettiin muuttaa kappaleen 6 viimeinen virke kuulumaan seuraavasti: "Ympäristövaliokunnan on syytä vielä harkita mahdollisuuksia muuttaa sääntelyä tältä osin.".

Päätettiin hyväksyä kappaleet 7—11 luonnoksen mukaisena.

Päätettiin lisätä kappaleeseen 12 uusi toinen virke seuraavasti: "Nykyinen sääntely on maanomistajan oikeusaseman kannalta selkeämpää kuin nyt ehdotettu sääntelymalli.".

Päätettiin hyväksyä kappale 13 luonnoksen mukaisena.

Päätettiin muuttaa kappaleen 14 ensimmäinen virke kuulumaan seuraavasti: "Perustuslakivaliokunta kiinnittää kuitenkin sääntelyn ennakoitavuuden kannalta huomiota siihen, millaiset mahdollisuudet kiinteistönomistajilla on tunnistaa tiukasti suojeltujen luontotyyppien esiintymät omistamillaan alueilla.".

Päätettiin lisätä kappaleen 14 jälkeen uusi kappale 15 seuraavasti: "Perustuslakivaliokunta on kansallisen lainsäädännön kohdalla varsin usein kiinnittänyt huomiota sääntelyn muodostumiseen sekavaksi ja vaikeasti hahmottuvaksi (ks. esim. PeVL 47/ 2006 vp, s. 2/I, PeVL 41/2006 vp, s. 2/I, PeVL 25/2005 vp, s. 5). Valiokunta on edellyttänyt, että sääntelyn kohderyhmän tulee kyetä ilman vaikeuksia soveltamaan säännöksiä (ks. esim. PeVL 60/2014 vp, s. 3/I). Valiokunta on korostanut myös, että sääntelyn selkeyteen on syytä kiinnittää erityistä huomiota perusoikeuskytkentäisessä sääntelyssä, joka koskee luonnollisia henkilöitä heidän tavanomaiseen elämäänsä kuuluvissa toiminnoissa (ks. esim. PeVL 51/2016 vp, s. 5, PeVL 45/2016 vp, s. 3).".

Päätettiin hyväksyä kappaleet 15 ja 16, joista on tullut kappaleet 16 ja 17, luonnoksen mukaan.

Päätettiin muuttaa kappaleen 17, josta on tullut kappale 18, viimeinen virke kuulumaan seuraavasti: "Ympäristövaliokunnan on syytä joko täsmentää sääntelyä tai poistaa valtuus kokonaan.".

Päätettiin hyväksyä kappale 18, josta on tullut kappale 19, luonnoksen mukaisena.

Päätettiin muuttaa kappaleen 19, josta on tullut kappale 20, viimeinen virke kuulumaan seuraavasti: " Perustuslakivaliokunta katsoo kuitenkin, että ympäristövaliokunnan on syytä mietinnössään vielä pyrkiä parantamaan sääntelyn ennakoitavuutta ja konkretisoimaan uhanalaisuuden vaikutuksia.".

Päätettiin hyväksyä kappaleet 20 ja 21, joista on tullut kappaleet 21 ja 22, luonnoksen mukaisena.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle lääkehuollon kustannustehokkuuden parantamista koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 245/2022 vp

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle työttömien opiskelua ja työttömyysturvaoikeutta koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 176/2022 vp

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi sekä laiksi sosiaalisista yrityksistä annetun lain kumoamisesta

Hallituksen esitys HE 175/2022 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi sekä laiksi sosiaalisista yrityksistä annetun lain kumoamisesta A 8

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Päätettiin muuttaa kappaleen 7 kolmas virke kuulumaan seuraavasti: " Perustuslakivaliokunta on kuitenkin hiljattain pitänyt samantyyppisessä sääntely-yhteydessä mahdollisena asettaa 55 vuotta täyttäneet eri asemaan kuin nuoremmat, vaikkei tälle nimenomaiselle ikärajalle ollut esitetty perusteluksi tilastotietoa työttömyyden pitkittymisen erityisen merkittävästi muuttuvasta riskistä (PeVL 32/2022 vp, kappaleet 6—7).".

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 21 ja 32 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 155/2022 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 21 ja 32 §:n muuttamisesta A 9

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ehdokkaan vaalirahoituksesta annetun lain, puoluelain, vaalilain 112 ja 143 l §:n sekä kansalaisaloitelain 10 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 254/2022 vp

Asia on saapunut perustuslakivaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman. Kutsutaan kuultaviksi: oikeusministeriön edustaja, Tietosuojavaltuutetun toimiston edustaja, professori Olli Mäenpää, ministeri Lauri Tarasti ja dosentti, tenure track -professori Anu Mutanen.

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 13 a luvun 2 ja 3 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 267/2022 vp

Asia on saapunut perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava talousvaliokunnalle.

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman. Kutsutaan kuultaviksi: työ- ja elinkeinoministeriön edustaja, oikeusministeriön edustaja, professori Olli Mäenpää, oikeusneuvos, professori Juha Lavapuro ja apulaisprofessori Ida Koivisto.

12. Eduskunnan oikeusasiamiehen kertomus vuodelta 2021

Kertomus K 18/2022 vp

Valiokunnan lausunto SiVL 28/2022 vp

Merkittiin saapuneeksi lakivaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä. K 18/2022 vp

Merkittiin saapuneeksi työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

13. Valtioneuvoston oikeuskanslerin kertomus vuodelta 2021

Kertomus K 19/2022 vp

Merkittiin saapuneeksi tiedusteluvalvontavaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

14. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

Kokous keskeytettiin kello 9.54 ja sitä jatkettiin kello 10.00.

---

15. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 132/2022 vp

Asiantuntijalausunto HE 132/2022 vp PeV 22.11.2022 lainsäädäntöneuvos Maarit Huotari, valtiovarainministeriö Asiantuntijalausunto A 15

Asiantuntijalausunto HE 132/2022 vp PeV 22.11.2022 erityisasiantuntija Petteri Jartti, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto B 15

Asiantuntijalausunto HE 132/2022 vp PeV 22.11.2022 apulaistietosuojavaltuutettu Annina Hautala, Tietosuojavaltuutetun toimisto Asiantuntijalausunto C 15

Asiantuntijalausunto HE 132/2022 vp PeV 22.11.2022 professori Olli Mäenpää Asiantuntijalausunto D 15
Asiantuntijalausunto HE 132/2022 vp PeV 22.11.2022 professori Janne Salminen Asiantuntijalausunto E 15

Klo 10.00:

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- lainsäädäntöneuvos Maarit Huotari, valtiovarainministeriö, liite
- erityisasiantuntija Kaj Välimäki, valtiovarainministeriö
- erityisasiantuntija Petteri Jartti, oikeusministeriö, liite
- apulaistietosuojavaltuutettu Annina Hautala, Tietosuojavaltuutetun toimisto, liite
- professori Olli Mäenpää, liite

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- professori Janne Salminen, liite

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

16. Hallituksen esitys eduskunnalle digitaalista henkilöllisyyttä koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 133/2022 vp

Asiantuntijalausunto HE 133/2022 vp PeV 22.11.2022 lainsäädäntöneuvos Maarit Huotari, valtiovarainministeriö Asiantuntijalausunto A 16
Asiantuntijalausunto HE 133/2022 vp PeV 22.11.2022 apulaistietosuojavaltuutettu Annina Hautala, Tietosuojavaltuutetun toimisto Asiantuntijalausunto B 16
Asiantuntijalausunto HE 133/2022 vp PeV 22.11.2022 professori Tuomas Ojanen Asiantuntijalausunto C 16
Asiantuntijalausunto HE 133/2022 vp PeV 22.11.2022 professori Susanna Lindroos-Hovinheimo Asiantuntijalausunto D 16
Asiantuntijalausunto HE 133/2022 vp PeV 22.11.2022 oikeusneuvos, professori Juha Lavapuro Asiantuntijalausunto E 16

Klo 10.45:

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- lainsäädäntöneuvos Maarit Huotari, valtiovarainministeriö, liite
- erityisasiantuntija Emilia Laitala, valtiovarainministeriö
- apulaistietosuojavaltuutettu Annina Hautala, Tietosuojavaltuutetun toimisto, liite
- professori Tuomas Ojanen, liite
- professori Susanna Lindroos-Hovinheimo, liite

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- oikeusneuvos, professori Juha Lavapuro, liite

17. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 23.11.2022 klo 9.00.

Pöytäkirja PeVP 98/2022 vp

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Liisa Vanhala